

האיש מקדש פרק שני קידושין

מ.מ.

עין משפט נר מצוה

א [מיי] פ"ד מהל' גירושין
הלכה כב טו"ע א"ר
לפון ג"כ ג"כ א"ר
ז' :
צב ב מיי פ"ט מהל'
גירושין הלכה לה
סגן עין נ טו"ע א"ר
סימן קמ"א פ"ט מנ':
צב ג ד ה מיי פ"ח מהל'
אישות הל' ד טו"ע
א"ר עי' סימן לה פ"ט מהל'
צד ר מיי ע"ש טו"ע
ע"ש פ"ט טו' :

שיבוץ לעשותו פשוט. פי' בקונטרס אי משום שיש אורח ציון שיטה
לשיטה כשפוטו אין לחוש שיש סופרים הרבה שאינם
אומנים לסדר כשיצטוו ומימין אורח ציון השיטות ונראה לפי י' חלק
הרבה אין לחוש וא"ע ד' ג' דגט קרמ פסול' לא מיקרי קרמ אלא כשיש
שיטות של חלק טפי מן העדים

המתומנים זו אצל אס יש עדים
המתומנים זו כשיטות של חלק לא
מיקרי קרמ: **מאי מגודלת גדרת.**
פי' הקונטרס חשבה ומתוך שהיא
חשבה צעני האנשים דבריה מקובלים
ורצונו מנאל פי' מגדלת שער כמו
מגדלת שער נשיא" (מגינה דף ד')
ומתוך שהולכת מצית לבית לקלוע
מספרת כל הדברים ממנה:

המתרגם פסוק בצורתו. פירוש
כמשמעותו כגון לא
מענה על ריב מתרגם לא תסקיד
על דינא הרי זה דלאי לדבריה
מזוה הוא להוציא הדין לאורה אלא
הכי מתרגם לא תתמנע מלאלפא
למאן דמתבעי מינך דינא והמוסיף
עליו פי' בקונטרס שצא לומר הואיל
וניתן רשות להוסיף אוסיף אני
בכל מקום שארצה הרי זה מתקף
פירוש מזוה את השם משנה את
דבריו ואונקלוס הוסיף לא מדעתו
הוסיף שהרי צמיני ניתן התרגום
ש' שנשתכח וזו ויסקד כלומר צמינא
(דף ג.) ורצונו מנאל פירש"י המתרגם
פסוק כלורתו כגון ויראו את אלהי
ישראל (שמות כד) דמתרגם וזו ית
אלהא דישאל הרי זה דלאי דשמינה
ממש לא ראו דכתיב (שם לג) כי לא
יראני האדם ומי והמוסיף עליו (ה) דלמר
וחזו ית מלכאל דלהא הרי זה מתקף
שמולה שצח המקום צמלאך אלא הכי
מתרגמי' וזו ית יקאל דלהא דישאל:
לצנות

וה"ה לסיפא הכא נמי פליג ברישא וה"ה לסיפא הכי השתא התם אירי
ואירי דשבה ממוין פליג ברישא והוא הדין בסיפא הכא דשבה יוחסים
הוא אם איתא דפליג נתני איבעית אימא הכא נמי שבח יוחסים' מי סברת
מאי מגודלת גדולה ממש מאי מגודלת גדרת דאמרה היא לא ינחא
לי דשקלה מילי מינאי ואולא נדיא קמי שיבבותיי תנו רבנן על מנת שאני
קריינא כיון שקרא שלשה פסוקים בבית הכנסת הרי זו מקודשת' ר' יהודה אומר
צורתו הרי זה בדאי והמוסיף עליו הרי זה מחרף ומגדף אלא מאי תרגום
תרגום דידן והני מילי דא"ל קריינ' אבל אמר לה קרא אנה עד דקרי אורייתא
נביאי וכתובי בדיוקא על מנת שאני שונה הזקיה אמר והלכות ר' יוחנן אמר
תורה מיריבי איזו היא משנה ר' מאיר אומר הלכות ר' יהודה אומר מדרש
מאי

גט פשוט. העשוי כעין שלנו: **עדין מסוכן.** תחת הכתב: **מקושר.**
התם מפרש לה צבצא צמרא שתקוהו לכהניס שאין יכולין להחזיר
גרשושיה' וכשהיו כועסין הולכין אל הסופר דממנה לכתוב גט ונותנו
לה ומתחרט לאחר זמן תקנו להו מקושר שיש בו טורח לעשותו ולדחי

וגם פשוט עדין מתוכו מקושר עדין מאחוריו
"פשוט שכתבו עדין מאחוריו ומקושר שכתבו
עדין מתוכו שניהם פסולים ר' חנינא בן
גמליאל אומר מקושר שכתבו עדין מתוכו
כשר שיכול לעשותו פשוט רבן שמעון בן
גמליאל אומר הכל כמנהג המדינה והיונין
בה ותנא קמא לית ליה מנהג המדינה
ואמר ר' רב אשי באתרא דנהיגי בפשוט
ועבד ליה מקושר א"נ באתרא דנהיגי
במקושר ועבד ליה פשוט כולי עלמא לא
פליגי דודאי קפידא כי פליגי באתרא דנהיגי
בין בפשוט בין במקושר ואמר ליה עביד לי
פשוט ואזל ועבד ליה מקושר מר סבר
קפידא ומר סבר מראה מקום הוא לו ר'
אלעזר דתנן דהאשה שאמרה התקבל לי
גיטי ממקום פלוני וקבל לה גיטה ממקום
אחר פסול ורבי אלעזר מכשיר אלמא קסבר
מראה מקום היא לו אמר עולא מחלוקת
בשבח ממוין אבל בשבח יוחסין דברי הכל
אינה מקודשת מאי טעמא' מסאנא דרב
מברעאי לא בעינא תניא נמי הכי מודה
ר' שמעון אם הטעה לשבח יוחסים אינה
מקודשת אמר רב אשי מתניתין נמי דיקא
דקתני ע"מ שאני כהן ונמצא לוי לוי ונמצא
כהן נתין ונמצא ממוזר ממוזר ונמצא נתין ולא
פליג ר"ש מתקיף לה מר בר רב אשי אלא
דקתני ע"מ שיש לי בת או שפחה מגודלת
ואין לו על מנת שאין לו ויש לו דשבח ממוין
הוא הכי נמי דלא פליג אלא פליג ברישא

העשוי כעין שלנו: **עדין מסוכן.** תחת הכתב: **מקושר.**
התם מפרש לה צבצא צמרא שתקוהו לכהניס שאין יכולין להחזיר
גרשושיה' וכשהיו כועסין הולכין אל הסופר דממנה לכתוב גט ונותנו
לה ומתחרט לאחר זמן תקנו להו מקושר שיש בו טורח לעשותו ולדחי
הכי מייבצא דעתיה. מניה צראשו
שיטה חלק וכותב שיטה ושיטה חלק
וכותב שיטה וכן עד שלשה או
ארבעה או יותר שיטין חלק וכוכל
חלק הראשון על הכתב ותופר וחוזר
וכופל חלק השני על שיטת הכתב
שתמחו ותופר וכן שלישי והעדים
חותמין מצדן צין קשר לקשר וילפינן
התם דגט פשוט עדין שנים מקושר
עדין שלשה וכל כפל וכפל קרי קשר
ושלשה קשרין יש בו ואס צא להרבות
קשרים מרבה צעדים ושאר טופס
השטר כתוב כדרכו: **שניהם פסולין.**
שלא נעשו כתקון חכמים: **שיכול**
לעשותו פשוט. שלא לתפור הקשרים
ואס מפסיק אורח ציון שיטות העליונות
מה צכך וטעמא דת"ק מפרש התם
(דף קסד): דקסבר אין יכול לעשותו
פשוט מפני שהמקושר והפשוט אין
זמנו שזה שפני כותבין זמן למקושר
מאזתה שנה אלא משנה של אחריה:
הכל כמנהג המדינה. מקום שנהגו
בפשוט ועשאו מקושר מקושר ועשאו
פשוט פסול דכי עבדיה צעל שליח
לכתוב על מנהג המדינה הוא דשיה
וצהאי לא איירי תנאי קמאי אלא
(ה) כשאינה במקום עדים והיינו דהיונין
צה ות"ק לית ליה מנהג המדינה והאין
פליג עליה צהאי: ומשני ודאי
פלוגתא אחריתא היא ומיהו צאתרא
דנהיגי כו': **עבד לי פשוט.** שליחות
קלה: **ועבד מקושר.** שליחות כבדה
רשב"ג סבר מראה מקום הוא לו
דלמר די לך בפשוט ופי עבד מקושר
הואיל ומנהג מדינה חף במקושר
כשר ותנאי קמאי פליגי עליה ולמר
קפידא הוא דווקא אמר ליה לעשותו
פשוט: **מראה מקום** היא לו. שם
תמלאנו ולמנא קמא היא קפידא אי
איפשי שתקבלנו אלא שם ואין זה
שלושה במקום אחר: **נשנה ממוין.**
הוא דלמר ר"ש ט' דלע"פ שהטעה
מקודשת דמסתמא ינחא לה: **אצל**
נשנה יוחסין. (ע) על מנת שאני ממזר
ונמלא שהוא נתין לא ינחא לה צבצמו
מפני שהוא מתגאה עליה: **מסאנא**
דרב מברעאי. מנעל גדול ממדת רגלי
איני חפיה' צו שאני יכולה להלך צו

מוסף רש"י

גט פשוט. שטר
פשוט כעין שלנו שאינו
תפור ומקושר דלמקון,
מכור וקרוין גט
דלמקון צעלמא וגט חוב
שאין בו אחריות, וצין
בגטין וצין בשטרות מיידי
דלמקון צמנמא כפי שלא
תחלוץ צין גיטין לשטרות
(רשב"ט ב"ב קס.). עדין
מתורב. בצוף השטר כמו
שטו טהנין לתמוס כתובו
(שם). מקושר עדין
מאחוריו. כותב שיטה
ומנה חלק כשעור שיטה
המחובה ויפולה על החלק
ותופר וא"כ כותב שיטה
ומנה חלק ויפולה
על החלק ותופר וכן הרבה
כדי מקום תורף השטר,
והעדים חתומין במחון
כענין שפירשו אמוראי
בגמרא ובלבד שלא יהיו
קשריו מרובין מעדין,
דמתן בתם גיטין (פ"א):
דזהו ליה קרמ, ויפוס
הפשוט כמובן כולו ענין
הכפילות כל כפל וכל
כפי עמלו ונראה במחון
צין כפל לכפל כעין קסת
הסופר, וכן מנח בגמרא
שעדים החתומין על כל
קשר וקשר נקראין ונראין
מחון (שם וי"ט ה"ח צ"ח),
שניהם פסולים. שלא
נעשו כתיקון חכמים, ואס
שטר חוב הוא אינו גובה
לן מן היקוות, ואס
גט אשה אינה מתגרשת
(שם). שיכול לעשותו
פשוט. לפסות ולעשותו
פשוט, שקבע התפילות
ויפתח השטר ויהיה פשוט
(שם). ות"ק לית ליה
מנהג המדינה. בתמיה,
אס רשב"ג צא לומר שרעי
פשוט ומקושר המפורשין
לת"ק אס יש מנהג שנהגו
לשנות דינם צענין אחר
הכל מנהג המדינה, והלא
ת"ק נמי מודה צהא (שם
קס"ה). באתרא דנהיגי
בפשוט כו'. תחא לפש
צהא מנהג המדינה מלא
לפלוני תיק ור"ש (שם).
דודאי קפידא. ואס גט
אשה פסול לגש צו (שם).
מר סבר קפידא. וא"ע ר'
גמליאל קפידא צין בפשוט
צין במקושר, כיון דלמר
ליה בפשוט קפידא הוא
ויפול המקושר, ורשב"ג
סבר הכל מנהג המדינה,
לומר מראה מקום הוא
לכמות לו שחש טורח לו
אס מקושר יכתוב פשוט, ומיהו
אס יכתוב מקושר טפי
ינחא ליה שרי מנחא
המדינה בשניהם (שם).
ממקום אחר פסול.

ומשל הוא: נפין. זה גזעו על שם ויתנס יהושע חוטבי עלים ושאזי מיש' (ו) ואמר' ציבמות (דף ע"ג): דוד גזר עליהם: מגודלת. גדולה ורחבה
לשמיני: אלא פליג ברישא. צבצא קמיייתא גבי עה ונמלא עשיר: וה"ס. דפליג צבצא צמרייתא גבי שפחה וכיון דפליג ברישא דלס הטעה לשבח
לאו טעותא היא לא אילטרין למהדר אפלוגי צביפא הכי נמי גבי שצח יוחסין לא אילטרין אפלוגי דפליג ברישא צבצמ ממוין וה"ה דפליג צביפא
לשבח יוחסין: הסס. גבי צת או שפחה מגודלת: איני וואי. רישא דעני ונמלא עשיר ויפאל דלין לו שפחה יש לו תרוייהו לשבח ממוין הוא
כיון דגלי ר"ש פלוגתא ברישא לא אילטרין למהדר אפלוגי צביפא: הסס. גבי לוי ונמלא כהן: דשצח יוחסין הוא. ואיכא למימר דמדה ר' שמעון
צהא משום דמסאנא דרב מברעאי הוא אס איתא דפליג ר' שמעון עליה נתיייה: גדלם. חשובה: לא ינחא לי. שמהא שפחה חשובה לי דשקלה
מילי מינאי ואולא נדיא גבי צבצמתי' משום שהיא חשובה מליה לספר עם שכיותיה ותשמע ממני דברים ותקדר אותם לפני שכיותיה ותתן אותי
צביפא ללעג וקלס: יתרגם אפי' מדעפיה. בתמיה שלא כמרגום שלנו: הממרגם פסוק כלורתו. שצא לחסר תוספת המרגום שלנו לומר לא
אתרגם פסוק זה אלא כלורתו כגון לא מענה על ריב (שמות כג) לא תסקיד על דינא הרי זה דלאי: והמוסיף עליו. שצא לומר הואיל
וניתן רשות להוסיף אוסיף גם אני בכל מקום שארצה: הרי זה מחרף. מזוה את המקום משנה את דבריו. ואונקלוס כשהוסיף לא מדעתו
הוסיף שהרי צמיני ניתן אלא שנשתכח וזו ויסקד כלומר צמינא (דף ג.) ורצונו מנאל פירש"י המתרגם פסוק כלורתו כגון ויראו את אלהי
ישראל (שמות כד) דמתרגם וזו ית אל
האשה שאמרה התקבל לי
גיטי ממקום פלוני וקבל לה גיטה ממקום
אחר פסול ורבי אלעזר מכשיר אלמא קסבר
מראה מקום היא לו אמר עולא מחלוקת
בשבח ממוין אבל בשבח יוחסין דברי הכל
אינה מקודשת מאי טעמא' מסאנא דרב
מברעאי לא בעינא תניא נמי הכי מודה
ר' שמעון אם הטעה לשבח יוחסים אינה
מקודשת אמר רב אשי מתניתין נמי דיקא
דקתני ע"מ שאני כהן ונמצא לוי לוי ונמצא
כהן נתין ונמצא ממוזר ממוזר ונמצא נתין ולא
פליג ר"ש מתקיף לה מר בר רב אשי אלא
דקתני ע"מ שיש לי בת או שפחה מגודלת
ואין לו על מנת שאין לו ויש לו דשבח ממוין
הוא הכי נמי דלא פליג אלא פליג ברישא

(א) צ"ב קס, ט) צ"ב
קפה. ואס דפסם א"ר
הגיון שר"ל ג"כ א"ר
(ג) [לעיל מה: זש"ג],
(ד) צ"ב קפה. גיטין מה,
(ה) [צבצ"י טופס: דלמרה],
(ו) תוספתא דקידושין פ"ב
ה"ו, ז) [למקן פ"ב],
(ח) [שס"ג ט) וצבצ"י
טופס: הו"א], ז) [צבצ"י
טופס: הו"א], ז) [צבצ"י
וגרי"ף טופס: דברי א"ר
מאיר], ט) [מס' ס"ף
מגילה], ט) [כשניהם ס"ף
ט) [צבצ"י שצ"י: ר"ש
הטעה לשבח מקודשת
וכו'], ט) [צבצ"י שצ"י:
טופס: כגון], ט) [יהושע
ט, ס], ט) [במגילה וכן
בגדלים ט: א"ח מפרשי
זה תרגום ושם שכל
אלו הפסוקים], ט) רש"י,
ק) [וע"ע רש"י לעיל ג'
ע"א ד"ה מרת הכניס,
ורש"י כחיות יג ע"ב
ד"ה מדרשות], ט) [גיטין
פ"א ע"ב], ט) [ג"ל אלא
שנשתכח], ט) [וכ"כ הערוך
ערך מרגם], ט) [גמליאל
הלכה יחי אמר מנא אלא
עד דמי הלכה שהיא
משנה וכו'. ועין גרי"ף]

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה המתרגם
וכו' והמוסיף עליו
דמתרגם וחו':

מוסף תוספות

א. מקלעת שער הנשים.
רש"י מגינה ד"ע"ב.

תום ר"י הוקן

מחלוקת בשבח ממוין. אי
קפידא היא או מראה
מקום הוא לו. אבל
בשבח יוחסין. שאמרה
לשלוחה צא וקבל לי
קדושין מפלוני שאמר
לי שיהא לוי ונכחי
כהן, אפילו ריש מודה
דקפידא הרי שזה דעת
קצת בני אדם שאין רוצים
להתחרב עם גדול מהם
שבתנאה עליהם. פסנא.
מנעל גדול ממדת רגלי
איני חפיה. שיקריא. אלא
התורה. כצורתו. שבא
לחסר תרגום אונקלוס,
כגון לא תנחא על, ריב
[שמות כג, ב] לא
[תהיה]. [תהיה] רגלי
על דינא. מחרף. מבוה
המקום ומשנה את דבריו
שמוסיף מדינת. תרגום
ידיון. של אונקלוס שהוא
מסיב דאיתא במגילת ה' תרגום
[א] ושם שכל לא יתגם
ששכחוהו וחזר הוא
יסודו. קרא. משמע יודע
עשרים וארבעה בדיקות.
הלכות. משנה. מדרש.
ורי' יוחנן דאמר כהאן
והלכתא כחוקיה דתנאי
רביה דר' יוחנן. ועוד דהא
אפיסקופא (ה) הלכתא כתנא
שהוא משנה ולא תשביח
תורה, אלא תניחא משמע
הלכתא ולא תורה.

שהיא אינה רוצה להכניס במקום אחר (שם). ור"א מבכשיר. דסבר מנאה מקום היא לו לטרוח וללכת בשבילה עד אחר מקום, ואס יתפון ללכת יותר תפוח עליו צרכה (שם).